

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 11 Aprilie s. v.

Sînt acum câteva luni de zile decînd se vorbește mereu despre oare-care încercări făcute pentru pregătirea unei apropiieri între guvern și concetățenii nostri Sași.

Sciam, că în adevăr întru fericire pomenitul comite Dr. Mauriciu de Brennerberg își dedea multe silințe în direcțiunea aceasta, tocmai de aceea însă ni-am împus cea mai deplină rezervă, pentru-ca nu cumva, pronunțându-ne în o cestiune, în care nu eram pe deplin informați, să compromitem o cauză bună, căci nu ne sfim a mărturisi, că după cea mai intimă convingere a noastră bună și numai bună putea să fie cauza, în serviciul căreia ostentia un om ca răposatul comite săsesc.

Acum, după încetarea din viață a comitelui Dr. Mauriciu de Brennerberg, nu mai avem cuvinte de a stăruî în rezerva noastră, mai ales, când alte diare bine informate pun cestiunea în discuțiune publică.

E lucru știut, că încordarea relațiilor dintre noi și Maghiari este în mare parte urmată din neînțelegere. — Cercurile guvernamentale și cercurile politice în genere sînt rîu informate despre noi: ne presupun intențiuni, pe care nu le avem, ne bănuiesc de tendențe, pe care le combatem, ne iau drept ceea-ce nici că voim a fi. Și, durere, oamenii de încredere, pe care îi are actualul guvern în Ardeal, chiar și cei aleși dintre Români, decum să combată acest rîu, lucrează cu premeditare, ca să mențină încordarea, căci cei mai mulți dintre dinșii numai în virtutea ei se susțin în pozițiunile lor actuale.

Răposatul comite săsesc Dr. Mauriciu Brennerberg a fost, dacă nu singurul, de sigur cel mai desinteresat dintre oamenii de încredere ai guvernului, care își dau multă silință, ca să se informeze ei înșiși, ca să poată spune adevărul asupra stărilor de lucruri. Trăind aici în mijlocul Românilor, ba chiar în centrul mișcărilor noastre politice, el foarte în curînd a primit convingerea, că încordarea dintre noi și Maghiari, deși întemeiată pe conflicte de interese, s'a înăsprit în mod artificial, și se simțea cu deosebire chemat a lucra pentru înlăturarea neînțelegerilor. N'am îndrăsnit nici odată a ne face iluziunea, că silințele aceste vor duce la vre-un rezultat mai însemnat; de sigur însă ele ar fi contribuit foarte mult la concilierea spiritelor, dacă nu ar fi fost atât de în-curînd curmate.

Am creșut de cuviință a le spune aceste pentru-ca să se scie, că răposatul comite săsesc nu a voit să-și despartă pe concetățenii nostri sași de noi, ci numai să-și concilieze pe ei și să ne concilieze, pe cât se poate, și pe noi. N'a existat și nu există între noi și Sași nici un fel de legătură: ne-am întâlnit, din întîmplare, pe câmpul de luptă, ne-am spriginit unii pe alții, când interesele noastre au fost identice, și ne-am menagiat, am fost mai concilianți, când se ivia câte un conflict de interese.

Tot astfel sperăm, că are să fie și în viitor. Dacă prin o apropiere către actualul guvern interesele locale și mai ales cele culturale ale concetățenilor nostri Sași pot să fie în adevăr servite, vom fi foarte mulțumiți, că se produce această apropiere.

Un singur lucru cerem dela Sași: să nu se sacrifice, să nu renunțe la drepturi ce li se cuvin, să nu renunțe la dezvoltarea lor națională, să nu primească o pozițiune, în care nu-și vor mai pute păstra individualitatea lor culturală, să nu se identifice cu Maghiarii.

Ear' de aceasta deocamdată nu ne temem.

De aceea ori-și-ce înțelegere stabilită între guvern și partidul național săsesc ar fi din punctul nostru de vedere un succes politic.

Căci ce voim noi Românii în statul ungar?!

Sîntem prea puțini la număr și risipiți pe o bucată de pămînt prea întinsă, pentru-ca să ne putem face iluziunea, că vom imprima vre-odată acestui stat caracterul nostru românesc: național românesc nu are să fie statul acesta nici odată; e dar' cestiune de existență națională pentru noi, ca să nu fie nici maghiar nici german, nici slavonesc, ci să rămână un stat poliglot, tuturor deopotrivă patriă. Și dacă Maghiarii n'ar voi să imprime patriei comune caracterul lor național îndeosebi, am ave cuvinte puternice de a ne bucura de ori-și-ce progres realizat de dinșii, căci îi considerăm drept aliați firești ai nostri în lupta cea grea pentru conservarea noastră națională. Ceea-ce ne desparte, ceea-ce ne pune în conflict, ceea-ce ne împinge la dușmănie e această nenorocită tendință a lor, pe care noi trebuie neapărat să o combatem.

Și pentru ori-și-ce om cu judecată este clar, că despre o luptă serioasă nu poate să fie în statul ungar vorba decât între elementul român și cel maghiar. Germanii sînt puțini și prea risipiți, Slavii, deși numeroși, sînt prea dislocați și prea

de multe feluri, pentru-ca să poată urma o luptă cu destulă consecuență. Noi Români, aproape trei milioane de suflete, așezate în masse compacte în Carpați și în văile de dimpregiur lor și avînd un puternic razim cultural în frații nostri de preste Carpați, sîntem oare-cum anume chemați a susține caracterul poliglot al patriei noastre și a forma centrul de grație pentru toate elementele nemaghiare din țerile coroanei ungare. Sîntem prea de curînd înțrați în viața publică, dispunem de prea puține mijloace, avem prea puține relațiuni și organizațiunea politică nu ne este încă destul de strînsă, pentru-ca să ne afirmăm în această luptă cu destul succes; ne afirmăm însă cu cea mai deplină hotărîre și ori-și-cine trebuie să simță, că pe noi statul ungar nu ne poate ignora și din și tot mai mult va trebui să ne aibă în vedere.

Avînd noi conștiința acestei chemări, ori-și-ce element nemaghiar din țerile coroanei ungare este un aliat firesc al nostru și ne spriginesce în lupta noastră, cîtă vreme se silește a-și păstra individualitatea națională. E indiferent pentru noi, cum își asigurază condițiunile de dezvoltare națională fiesce-care din aceste elemente, dacă numai scie să-și le asigureze. Ne jignesc Croații, care vor să se desfacă de regatul ungar și să slăbească prin această pozițiunea elementelor nemaghiare din acest regat, ne jignesc Slovaci, Ruțenii și Germanii din Țeara-Ungurească, care nu se afirmă cu destulă hotărîre și pierd în fiesce-care an cu decimile din scolile lor; nu pot însă să ne jignească Sașii, dacă pentru asigurarea condițiunilor de dezvoltare națională se unesc fie chiar și cu Maghiarii. Vorba e numai, ca interesele Sașilor ca element cultural, eară nu interesele cătorva dintre Sași, ca oameni doritori de a-și asigura pozițiuni, să fie servite prin aceasta.

E mai mult ca probabil, că guvernul nu-și-ar da cătuși de puțină silință de a-și câștiga pe Sași, dacă n'am fi și noi la mijloc, ori dacă noi ne-am afirma cu mai puțină insistență. Și are să fie un succes politic pentru noi, dacă guvernul va înțelege în cele din urmă, că este în interesul statului ungar și al poporului maghiar, ca să se țină seamă de dorințele legitime ale Sașilor. Ne temem numai, ca nu cumva guvernul să o țină, dar' fără-ca să o și facă totodată aceasta. Concetățenii nostri sași au fost în mai multe rînduri înșelați în așteptările lor, în mai multe rînduri au avut cuvinte de a se plînge de încrederea, pe care au pus-o în promisiunile ce li s'au făcut din partea Maghiarilor,

de aceea ne impunem și acum cea mai deplină rezervă, și ne mărginim a-și încredința, că la noi vor găsi în toate împrejurările cele mai bune dispozițiuni.

A susține o opozițiune e totdeauna un lucru mai mult ori mai puțin greu, și e cam de mult acum, decînd concetățenii nostri Sași se țin în opozițiune. Se poate, că așa nu o mai pot duce. Ei își cunosc mai bine puterile. Să facă precum cer propriile lor interese, numai să nu capituleze, să nu se dea „auf Gnade und Ungnade“, să nu se înnece, vorba Românului, ca Țiganul la mal.

În tot cazul concetățenii nostri sași vor servi numai propriile lor interese, dacă vor face încercările de apropiere către guvern, fără-ca să se pună în conflict cu Români, cum pare a-și sfătui oficiosul „Pester Lloyd“, care le vorbește despre sate românești ce au fost odinioară săsesci.

Trăim aici pe această bucată de pămînt de sute de ani acum și mult timp am trăit în luptă unii cu alții, puțin numai în pace. Cu toate aceste și noi și Sașii ne-am putut convinge, că și pentru unii și pentru alții a fost mai bine, cînd am trăit în pace. Să trăim dar' și de aqî înainte tot astfel.

Procesele „Tribunei“. Drept oue roșii pentru sfințele Pasci am primit astăzi două citațiuni de odată, una pentru ziua de 11 Maiu, ear' cealaltă pentru cea următoare. Marți, la 11 Maiu se va săvîrși pertractarea finală a procesului ce ni s'a intentat pentru primul articol din numărul 263, anul trecut, eară Miercuri la 12 Maiu vom ave să ne apărăm față cu acuzarea ce ni se face pentru cele cuprinse în numărul 295, tot anul trecut.

Acuzarea pentru amîndouă procesele este în ultima analiză aceeași: că am fi provocat pe frații nostri Români, mai ales pe cei din Ardeal, să se desfacă de regatul ungar și să unească Ardealul cu statul român.

E de sine înțeles, că o asemenea provocare nu există în articolele incriminate, și de aceea mahnirea noastră e numai, că asemenea cestiuni se pun în discuțiune publică și că noi înșine sîntem siliți a ne pronunța asupra lor.

Politica noastră ungurească.

Zwei Herzen und ein Gedanke (Două inimi și un cuget), eată ce a putut fi motivul seducător pentru diplomatul compo-nist, dl de Beust, cînd a creat opera dualismului austro-ungar.

Un cuget însă este și pentru o inimă prea puțin, cu atât mai virtos pentru două: își vor fi qis unii din cele două

de prevădut, că va eși din el un rășboinic voinic. Teologul Chalawa și filosoful Toma îl trăgeau adese-ori de pîr, drept dovadă despre deosebita lor bunăvoință față cu el, și îl întrebuntau ca pe mîna lor cea dreaptă.

Era prin amurgul serii, cînd ei s'au abătut din drumul cel mare; soarele asfințise tocmai și căldura zilei era încă în aer. Teologul și filosoful își urmau drumul gîfăind și tăcuți, eară retoricul Tiberiu Gorobeț tăia capetele mărăcinilor din drum cu bîțul seu.

Drumul trecea printre tufișuri de stejari; pe ici pe colo câte un deluleț verde curma șesul întins. În două rînduri vîduseră lanuri de grâu, ceea-ce îi făcea să presupună, că în curînd vor da de vre-un sat. Trecuse însă mai bine de un cîas și tot nu se zăriau nicăiri locuințe omenești. Cerul se întunecase preste toată întinderea lui și numai înspre Apus mai remăsese pe orisont o fășie roșietică.

„Pecatele mele, — grăi filosoful Toma Brutus, — eram pe deplin convins, că în curînd vom da de vre-o curte boierească.“

Teologul stăruî în tăcerea lui, se uită împrejur, își luă apoi pipa între dinți și își ur-mară apoi ear' toți trei drumul înainte.

Foiața „Tribunei“.

Strigoaica.

Din fantasiile lui Nicolae Gogol.

(Urmare.)

Cel mai sărbătorește eveniment erau pentru seminar feriile; aceste se începeau în Iulie, și atunci întregul seminar se ducea acasă. Pe timpul acesta ulițele băjbăiau toate de gramatici, retoric, filosofi și teologi. Cei-ce nu mai aveau casa lor, se duceau să stee la vre-un coleg. Filosofi și teologii își dedeau silința să afle vre-o condițiune, adevă să găsească vre-un boier bogat, la ai cărui copii să dea lecțiuni, pentru care căpeta o păreche de cisme nouă, ba câte odată și un surcut nou.

Câte o ceată întreagă pleca strînsă la un loc ca un regiment: în comun se fierbea borșul și se făcea sub cerul liber popasul de noapte. Fiecare avea în spinare câte o traistă, în care își ținea cămașa de schimb și o păreche de ciopări. Cu deosebire economicoși erau teologii: ca să nu-și useze încălțămintele, mai ales cînd era noroiu, ei se desculțau și-și duceau ciobotele în virful bîțului. Își sufleau apoi pantalonii largi

până din sus de genunchi și treceau astfel ca nise voinici prin toate băltăriile.

Îndată-ce zăriau în apropierea drumului vre-o curte boierească, se abătea ceata întreagă din drum, se apropiiau cu toții de casa ce le părea mai bine zidită și începeau să cânte din baierile inimii vre-un psalm. Gazda, de obicei câte un Cozac ce se ocupa cu agricultura, îi asculta timp îndelungat cu capul răzimat pe coate, apoi începea să plîngă amar, se întorcea spre stăpîna casei și grăia:

„Nevastă, ceea-ce cântă studenții acestia trebuie să fie un lucru de tot evlavios: dă-le o bucată de slănină și alt ceva de felul acesta“.

Li se arunca apoi în sac câte un coș întreg de colaci dimpreună cu o respectabilă bucată de slănină, o pâne mare, ba din cînd în cînd și câte o găină legată la picioare.

Sporindu-și astfel merindea, gramaticii, retoricii, filosofi și teologii își urmau drumul mai departe. Însă cu cît mai departe ajungeau, cu atât mai mică se făcea ceata lor; aproape toți se risipiau prin casele dela marginea drumului și îi părăsiau pe aceia, ale cărora colibe părintesci se aflau mai departe.

Într'una din zile s'a întîmplat, că cu oca-siunea unei asemenea călătorii trei seminaristi au

părăsit drumul cel mare, ca să adune merinde la vre-o casă mai apropiată, căci traista li se golise de mult acum. Erau teologul Chalawa, filosoful Toma Brutus și retoricul Tiberiu Gorobeț.

Teologul era un băiat înalt cu umerii lați și de o fire cu totul particulară: trebuia neapărat să-și însușească tot ceea-ce cădea în preajma vederii lui. Afară de asta era de o fire foarte posomorîtă: dacă se întempla să se îmbete, se ascundea în cel mai des tufiș, și funcționarii seminarului aveau mult de lucru până-ce-l găsiu.

Filosoful Toma Brutus era de felul lui mai voios. Îi plăcea tare să zacă mult la același loc și să fumeze din pipa lui; ear' dacă se îmbeta, își aducea musicanți și juca topacul.

Î-se întempla adese-ori să-și primească porțiunea mazăre bob, dară el răbda cu o liniște în adevăr filosofică, qicînd, că omul nu poate scăpa de ceea-ce-i este rînduit.

Retoricul Tiberiu Gorobeț nu avea încă dreptul de a purta mustață, de a bî rachiu și de a fuma tutun. El purta numai un moțuleț de pîr, drept un fel de semn, că în vîrsta lui de acum caracterul nu era pe de deplin dezvoltat. Judecînd însă după cucuiele mari, pe cari le avea cîte odată în frunte, cînd venia la școală, era

părți ale monarhiei, despicate dela dualism încoace. De aceea deosebirea în păreri de atunci încoace în Cis și Translăitania, nu se ivesc numai când e vorba de frângerea pâinei: de reînnoirea pactului dualistic, ci de câte-ori vre-un eveniment mai de însemnătate se arată în perspectiva monarhiei.

Îndată la 1870, trei ani după stabilirea dualismului, în inima Translăitaniei s'a vădut cum precumpănesc înclinarea spre Francezi, până când în cea cislăitană spre Germanii învingători.

Cinci ani mai târziu în inima translăitană, adică între aceia, cărora le era concredută jumătatea răsăriteană a monarhiei, nu mai era vorba numai de înclinări. Enthusiasmul izbucnise fără de cea mai mică rezervă pentru Turci, până când inima cislăitană era rezervată, era așa cum se cuvine unui stat, care, față cu certele ce nu-l privea deadreptul, este neutral.

Tot pe coarda această duplicată s'a dîs când cu ocupațiunea Bosniei și Herțegovinei, deși de astădată la noi în Translăitania, cu vre-o câteva tonuri mai bas ca de obicei. Chiar și cu ocaziunea înălțării dela Krensiar din anul trecut, guvernul translăitan, adică cel unguresc, a trebuit să exceleze prin absența ministrului-preșident, care demonstrativ tocmai atunci a plecat la băile de mare dela Ostende.

La toată întempleră, deosebirile în păreri dintre Cis și Trans, nu pot fi numai o consecuență a despiciării dualistice a monarhiei habsburgice.

Norocul a resfătat pe conducătorii politice din Ungaria. Ear' resfățul i-a încurajat la cugete deosebire de cugetele celor de preste Laita, chiar și pentru-ca lumea se simțea, se vadă chiar, că ei, cei din Translăitania, sînt ce sînt în monarhia Habsburgilor.

Norocul dar' a născut sumeția, ear' sumeția deosebirea în cugete și în păreri asupra demersurilor politice în cele două jumătăți ale monarhiei austro-ungare.

Norocul însă este un ce, în a cărui nădejde omul se nu se lase nici odată. Adevărul acestei dîse conducătorii politici ai Ungariei au putut, dacă vor fi fost cu cuvenită atențiune, se-l cunoască din experiența proprie. Aceia au putut cunoaște cât de zadarnică, ba chiar înșelătoare este puterea ce o dă norocul, dacă nu e însoțită de minte sănătoasă.

Monarhia întreagă, și se înțelege că și politiciii din Translăitania, o pățiau rău nu odată, dacă urmau părerilor și cugetelor resărite în Budapesta sau preste tot în Ungaria.

Conducătorii politici din Cislăitania nici odată n'au făcut atîta svon cu înțelepciunile lor diplomatice și cu energia lor politică, ca cei dela noi din Ungaria. Câte prelegeri seim numai noi că le-au ținut când „P. Lloyd“, când „Nemzet“, când alte organe de publicitate din Ungaria celor de preste Laita și i-au învățat cum se procedează. Cu toate acestea, realitatea a dovedit, că totuși Cislăitanii au pîtruns mai departe cu vederile lor politice, cu care au și salvat, nu odată, monarhia de calamități, în care conducătorii politici din Translăitania erau se o precipiteze. Dar'

„Pe legea mea!“ — strigă din nou filosoful și se opri în loc. — „Nici macar urma dracului nu se vede pe aici!“.

„Se poate că vom găsi ceva mai departe vre-o hodaie!“ — grăi filosoful, fără-ca se-și scoată pipa din gură.

Încetul cu încetul se făcu însă noapte, o noapte destul de întunecată; nîsce nori mîrunței mai adăugau încă la întunecime și după toate semnele nu se putea aștepta nici la lună, nici la stele. Seminaristii deteră cu socoteală, că s'au abătut din drum și de mult acum rățesc departe de ori-și-ce drum bătut.

„Dar' drumul, unde e drumul?!“ — strigă filosoful, după-ce pipăi cu bețul pămîntul dela picioarele sale.

Teologul stete cîțva timp pe gânduri, apoi grăi:

„Da, în adevăr, o noapte foarte întunecată!“.

Retoricul se dete la o parte, se întinse pe jos și începî se caute drumul, dar' mîinile lui nu dedeau decât de gropi de vulpi. Giur împregiur se întindea stepa, care decînd e lumea nu părea a fi fost atînsă de picior de om.

(Va urma.)

încă ceva. ce cu bună seamă celor de dincoace nu le poate căde bine: lumea tot mai mult are privilegiu a cunoaște, că tot în Viena se torc firele și se țese pânza politică și nu în Budapesta.

Împregiurarea aceasta e instructivă destul. Cu toate acestea, așa se vede, n'a fost în stare se înțelească de ajuns pe cei dela Budapesta, pe politiciii conducători ai Translăitaniei.

Acestia numai deunășile au trebuit se se compromită și în politica privitoare la conflictul dintre Sîrbi și Bulgari. Au trebuit se aducă într'o pozițiune fatală oare-cum și monarhia mai în același timp, în care evenimentele dela Slivnița și Piro au dovedit, că politiciii conducători din Ungaria, afară că sînt eroi numai când e vorba de „Ejlen“-uri, nu sînt de loc orientați asupra lucrurilor din sferele mai înalte ale diplomației și că normative sînt numai păreri chibzuite și aflate cu cale la Viena în interesul monarhiei.

De opinteala sferelor politice unguresci contra convențiunii cu regatul vecin, cu România, nici nu mai facem pomenire. Se vede însă, că în privința aceasta opozițiunea de dincoace a fost zadarnică și că cei de dincolo de Laita au adus lucrul la atîta, încât negocierile între Austro-Ungaria și România sînt deja începute.

Atîta noroc cât au avut conducătorii politiciii din Translăitania, și totuși atîtea eșecuri! Putem dice, că cu fiecare pas a fost împreunat un eșec. Căci afară de administrațiunea Ungariei, pusă în mîna politiciilor maghiari, cu nimic n'au isbit, cu ce s'ar pute cu drept cuvînt sumeți acum după aproape douăzeci de ani de zile.

Cunoaștem acum necazul politiciilor maghiari asupra tuturor celor înșirate, destul că organul cel mai normativ al politiciilor translăitani de astăzi, „Pester Lloyd“ a mai sportit cu unul numărul fiascurilor din Translăitania.

Mai și copii vîd în ziua de astăzi, că ne apropiăm cu fiecare zi de evenimente mari și decizătoare. Tot așa de cunoscut îi este fiecărui om cu mintea sănătoasă, că monarhia austro-ungară tocmai pentru eventualitatea astorfel de evenimente a căutat și aflat razim sigur în imperul german.

„Pester Lloyd“ cu toate aceste a găsit lucru cuvințios tocmai acum a excela cu o dovadă nouă, că de puțin îi pasă lui, că de puțin le pasă sferelor ce reprezintă, de razimul ce ne oferă monarhiei noastre imperul german. Pentru-că acest organ oficios al sferelor politice guvernamentale unguresci, într'un mod de tot cutezător a suspectat pe guvernul imperului german de lucruri, cari îl presentă ca pe unul ce s'ar amesteca în tîrîțele corupțiunii. „P. Ll.“ pe basa unei hîrtii a unui marchiz francez presentă pe ministrul de războiu al Germaniei într'o pozițiune de tot falsă, oferind acesta guvernului sîrbesc bașșuri, numai ca se cumpere tunuri dela Krupp și nu dela du Bange. „P. Ll.“ însă și-a dat de om. „Kölnische Ztg“, mai apoi „Nordd. Allg. Ztg“, l-au înșardat atît de aprig, încât a trebuit se retireze din toate puterile, dînd pe față pe autorul informațiunii sale și declarînd, că și relațiunile le-a întrerupt cu dînsul.

Ce are se dice aceasta?

Un fiasco mai „cavaleresc“ nici că se poate, și pentru noi este de tot irrelevant, dacă „P. Ll.“ prin retragerea „cavalerească“ s'a mîntuit de darea de seamă cu care e amenințat de „Nordd. Allg. Ztg“, că va avî a o face înaintea curții cu jurați din Budapesta.

Dar' ce-i poate păsa lui „P. Ll.“ de curtea cu jurați din Budapesta? Aceasta e cu mult mai miloasă decît sferele normative din Berlin, și îl achitează.

O credem aceasta din tot sufletul, dar' cu toate aceste sumețul oficios și printr'însul toți pe cîți îi reprezintă, s'au lovit cu capul de pragul de deasupra așa de cumplit, încât puțin lipsese, ca se nu dee cu nasul de cel de jos.

Astfel de fiascuri însă ne arată cu cine avem de a ne lupta. Ele se ne îndemne a pași mai hotărît cu pretenșiunile noastre, mai ales că aceste n'au de a face cu o sumeție păgubitoare, ci cu aspirațiuni în adevăr patriotice, a căror țintă este înlăturarea tuturor conflictelor dintre popoarele monarhiei.

Revistă politică.

Sibiu, 11 Aprilie st. v.

„Politische Correspondenz“ din Viena a fost publicat nu de mult un articol senșional datat din Berlin, care constată o creștere a dispoziției neprietenoase din Germania față cu Franța și tratează de pericolul unui resbel neîncungiurabil. „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“, organul cancelarului german a reproduș acest articol din cuvînt în cuvînt fără nici un coment. Cel-ce cunoaște obiceiul presei germane guvernamentale, va se ce însemnează o asemenea reproducere fără coment și va se, că acel articol s'a fost trimis la „Politische Correspondenz“ anume, ca în curînd se poată fi reproduc și în „Nordd. Allg. Zeitung“ și se aibă în Germania un efect cu atît mai mare.

Încă înainte de discursul principelui de Bismarck ținut în dieta germană la 26 Martie n., prin care s'a fost admis probabilitatea unui resbel între Franța și Germania, se vorbea mult în cercurile politice despre o neliniștitoare stare de crîșă. Laicii nici atunci nu-și puteau explica, care anume pot se fie motivele acestei stări de lucruri și reflectau la tot felul de simptome, precum la procesul lui Sarauw și la creșterea Orleanismului, la simptome, pe care fiecare le cunoșea și care tot nu puteau vîrsa o lumină asupra greutăților ce într'adevăr existau. Și astăzi prelîngă toate declarațiile principelui de Bismarck lucrurile stau tot atît de încurcate, ca și mai nainte. Se seie sigur, că există o încordare între Franța și Germania, diplomații vor fi seind și cauzele acestei încordări, marele public însă n'are nici acum cunoscînță despre ele. Se vede că Germania de cu vreme ar vrî se afle nod în papură, ca întemplându-se ori-ce lucruri în Orientul Europei, se se poată excusa, că ea nu se poate amesteca, deoarece-ce, fiind amenințată din ceealtă parte, ea trebe se stee mereu cu pușca la picior.

Propunerea cabinetului englez cu privire la o nouă acțiune a puterilor față cu Grecia a fost bine primită decîtră toate guvernele și se pare că are cele mai bune prospecte, de a fi în timpul cel mai scurt în general acceptată. Se asigură, că în urma acestei propuneri, guvernului grecesc i-sa dat un termen de 7—8 zile pentru demobilizare. O amenințare directă pentru cazul, dacă nu va lua în considerare această advertise, nu se va întempla; cu toate aște puterile negociază deja asupra măsurilor, ce sînt de a se lua în acest cas. Între aceste măsuri se amintesc ruperea rapoartelor diplomatice și blocarea porturilor elene.

Se seie, că Țarul a chîamat la sine în Livadia pe ambasadorii sei din Atena și Constantinopol. La început se spera, că prin acest pas al Țarului se va efectui oare-care rezolvire a cestiunilor orientale pendente. Cercurile din Petersburg însă nu mai au acum nici o încredere într'o încercare de apropiere a Turciei celei atît de puțin independente.

Cu un cuvînt situația politică devine din ce în ce mai serioasă. Sînt puține semne, ca Grecia o se se poată aduce la reson și nimeni nu poate se, ce se va mai fierbe în capetele diplomaților preste sîrbătorile Pascilor.

Convențiunea cu România.

Eată ce dice și oficiosul „L'Etoile Roumaine“ privitor la convențiunea noastră cu România:

Discuțiunea tarifului autonom, dice „L'Etoile Roumaine“, a început în camera deputaților. În același timp negocierile în vederea încheiării convențiunei comerciale cu Austro-Ungaria sînt pe cale de a se începe.

Ambele lucrări sînt în corelațiune vîdită: dacă reușim, precum se poate spera, a încheia o convențiune cu imperul vecin pe nîsce base în avantajul țerii, tariful autonom nu se va aplica Austro-Ungariei; dar' dacă, în contra tuturor așteptărilor, negocierile ar lua o față defavorabilă, va trebui ca noi se fim înarmați pentru o asemenea eventualitate cu un tarif autonom bine chibzuit, ca se putem apăra interesele noastre economice. Trebe se mărturisim, că sarcina guvernului nu este ușoară. Dualismul economic și politic al Austro-Ungariei a creat interese cu totul

deosebite în cele două părți ale monarhiei. Noi nu avem în fața noastră numai un singur contractant, noi avem doi și fiecare din ei dorește altceva. Dacă nu s'ar asculta decît interesele particulare ale Austriei și ale Ungariei, dacă nu se va ajunge la un compromis, ar trebî se se favorizeze mai toate articolele industriei de tot felul ale imperului și se se lovească toate articolele române ca făcîndu-le concurență. Astfel interesele noastre cele mai esențiale sînt puse în joc. Nu avem trebuință se căutăm departe proba. După o altă interpelare din parlamentul ungar, în cele din urmă în sfîrșit un deputat în camera dela Pesta, dl Enyedy, ni-o dă prin interpelarea sa adresată dlui ministru al comerțului. Se seie că interesul nostru capital în convențiunea cu Austro-Ungaria, este cestiunea vitelor și a produselor agricole și vitecole. Deci dl Enyedy a întreat: „Guvernul s'a îngrijit sau se gîndesc el a se îngrijî de interesele agriculturii, a viteculturii și de industria ungară, în fața concurenței produselor agricole ale României și aceea a produselor țerilor vecine care trec prin România?“

Negocierile sînt însă începute la Viena și „B. C.“ primesce din Viena o corespondență, în care i-se seie că în a doua ședință s'a subsemnat protocolul primei ședințe. Îndată-ce conținutul lor va primî aprobarea celor două guverne ale monarhiei noastre, probabil că delegații monarhiei vor pleca pe la mijlocul săptămînei viitoare la București pentru continuarea negocierilor convenționale.

La alt loc, în „Cronică“ reproducem după „Neue freie Presse“ un interesant articol scris în un stil foarte „conciliant.“

Corespondență particulară

a „Tribunei“.

Comitatul Bihor, Aprilie, 1886.

Așa cred, că ori-și-ce reformatiune, — sistemisare ori organizațiune este a se face în afacerile noastre bisericesci, — scolare sau fundatiionale — după dispozițiunile ss. Canoane și ale statutului organic, cad în competența mîritului congres național bisericesc și a ven. sinoade eparchiale. Deci cînd cutare-va cestiune are a se subșterne la înaltele locuri spre rezolvare, atunci e consult, ba tocmai se recere a se comunica aceea — cît de timpuriu — tuturor celor competenți spre seire și orientare.

Astfel avînd și Ven. Sinod eparchial aradan în sesiunea s'a de est-timp a se pronunția asupra postului de referent al senatului scolar dela Consistorul gr-or, oradan, cu toată stima rog pe onorabila redacțiune, ca în interesul general al învățămîntului nostru, se binevoiască a publica șirele de mai jos referitoare la deplinirea acestui post spre seire și orientare d-lor deputați sinodali.

Prin alegerea reverendisimului d. Petru Suciu de protopresbiter al tractului Belului, locul asesorului referent al senatului de scoale dela acest Consistor a devenit în vacanță. În urmarea aceasta, Ven. Sinod eparchial în sesiunea anului 1885, a îndeplinit acel post prin alegerea d-lui Ignățiu Pap, secretar consistorial din Arad.

De atunci până astăzi numitul ales nu și-a ocupat oficiul onorific. Mulți se întrebau — mai ales cei interesați în cauza învățămîntului — ce poate fi pricina întîrzierii acesteia? și nimeni nu poate se. Cînd deodată noul referent, declară prin o scrisoare oficioasă, că dînsul își — pleacă capul votului Ven. Sinod și — primesce cu mulțumită încrederea cu care l-a onorat, dacă acel post se va decreta pentru viitor de permanent!

Din incidentul acesta dnii conducători ai Consistorului nostru — în una din ședințele sale — vin cu propunerea ca: Ven. Sinod eparchial se decidă: asesorul refer. al sen. scol. de aici pe viitor se aibă titlul de refer. al sen. bisericesc, scolar și epitropesc și alegerea aceluia se fie definitivă.

N'am nimica contra propunerii acesteia, cu atît mai vîrtos contra stimabilei persoane a d-lui Ignățiu Pap. Domnia sa are o erudițiune și experiență frumoasă, — are pregătirile necesare pentru cariera preotască și are o inimă nobilă și devotată cătră D-șeu, cătră sfînta maică biserică, cari toate l-au îndemnat și îmbărbătat a lăpăda dela sine toată grijea cea lumească și a întra în tigma călugărească. Am numai a face câteva observațiuni din experiența de toate zilele la obiect și anume:

Spre realizarea dorinței Ven. Consist. în acest merit, eu nu-mi aduc aminte se existe în legile ori regulamentele bisericii noastre vre-un ș care ni-ar' pute servi de basă, apoi cum am pute edifica casă pe nășip? căci tocmai dacă am și crea instituțiunea aceasta fără de temei, eu tare mă tem că: nu numai s'ar' ruina aceea în curînd, ci după împregiurările critice, între cari ne

afăm de prezent, ușor s'ar distruge și acelea cari deja s'au clădit pe base sănătoase — și în cas, dacă chiar s'ar concentra cele trei oficii într-o persoană, ar fi oare consult și ducător la scop a îngrămădi un di-regător cu atâtea afaceri? Am pute aștepta și pretinde dela dînsul rezultatul recerut, fie acela Socrate sau ori-și-cine. Ba. Și pentru-ce? pentru-că noul referent conform titlurilor și însărcinărilor sale, ar ave a visita fiesce-care comună cel puțin odată în an, căci nu e destul a ședea la measa verde numai, a dicta de acolo și a raporta multe și frumoase, ear' în realitate sēcături numai, ci se potfesc lucruri și osteneală, — ne-pregetare. Districtul consistorial oradan e foarte extins. Când întreitul referent s'ar prezenta într'o comună, acolo are a visita: biserica, arhivul oficiului parochial, matriculele, cassa bisericeii, socotelile și protocoalele epitropiei, sēc controleze pe protopop (?) și mai pe urmă scoala. A petrece timp îndelungat într'un loc îi este imposibil, pentru-că are a reîntoraa și la cancelarie fără întârziere, spre a-și pregăti cele trei referate speciale pe ședințele consistoriale. Astfel scoala ar rămâne tot cea mai de pe urmă și garantez din experiență, că: preste puțin timp învățământul nostru ar ajunge într'o stare mult mai deplorabilă.

Dacă într'adevăr ne interesăm din inimă curată toți de afacerile scolare, și nu de ambițiunea uncea sau alteia persoane, și dacă vom a pute sta contra obstaculelor, care inimicii nostri ni le pun în pragul scoalei mai în tot momentul, numai și numai ca să ni se sfîngă odată lumina, ca orbecând, sēc cādēm în adîncime, atunci prea ușor ne putem convinge despre aceea, că nu trei oficii, ci și unul chiar, referada scoalei numai, e destul de obositoare pentru un individ. Căci nu e destul a intra numai în scoală, a examina 2 sau 3 elevi și a dojeni pe învățator în public, cum fac unii inspectori ai nostri — onoare excepțiunilor, — ci a examina cu deamănuntul toate scăderile scoalei și ale învățământului anume: incassează-se salariul învățătoresc regulat? cum e frecuențațiunea? e providerea internă și ce metod de propunere are învățatorul, apoi cele observate sēc le coreagă, îndrumând comitetul parochial la împlinirea datorinței sale față cu toate cerințele și ținînd pederigi cu școlarii din unele obiecte de învățământ în prezența învățătorului după metotul mai nou ce 'și-l'ar acuira respectivul din cărțile pedagogice ale țerilor mai culte, cum fac inspectori de scoale ai celorlalte națiuni; ar ave a participa la conferențele și cursurile supletore învățătoresci, unde asemenea s'ar pofi sēc facă ceva; de unde urmează, că referentul trebuie sēc fie bărbat abil, zelos, cu sciințe pedagogice, cu cunoștințe multe, ca sēc scie conduce pe învățatori la limanul dorit, și printr'înșii generațiunea ce li se concerde spre luminare și instruire.

Afacerile bisericesci și financiare sînt concerde deja dlor protopopi. Dînșii sînt bărbai înțelepți, trezi, zeloși și cu inimă bună, le vor conduce și dirige ei destul de bine.

Deci numai un astfel de referent scolar ar pute sēc ne îndestulească. Unul.

Cronică.

Călătoria Archiducelui Albrecht în Bosnia. Archiducele Albrecht va merge la începutul lui Maiu în Bosnia și Hertegovina pentru a face o inspecțiune. Ordinul de dî al corpului dîce, că Archiducele va pleca la 7 oare dela Ragusa la Trebinie și de aci preste Bilek, Stolak, Mostar și Coniaca la Sraievo, unde va sosi la 15 Maiu d. a. La 17 Maiu va continua călătoria preste Gorazda și Focia și apoi îndrēt la Gorazda, Visegrad și Rogatica, de unde la 22 Maiu va sosi earăși în Sraievo. La 23 și 24 Maiu Archiducele va primi deputațiunile și va trece în revistă trupele. Reîntorcerea o va face preste Agram. Altețea Sa va fi însoțit de șeful statului-maior, locotenentul-mareșal bar. Beck, colonelul bar. Spinette și maiorul bar. Mallovetz. Șeful țerei, generalul de cavalerie bar. Appel, îl va întâmpina pe Altețea Sa la Ragusa.

Sinodul ordinar al diecesei Caransebeșului e convocat pe dîna de 20 Aprilie, Dumineca Tomei, în Caransebeș.

Necrolog. Ioan Corneliu Tacit, fost profesor la gimnasiul din Brașov și în urmă la gimnasiul din Brăila, a murit la 18 a. l. c. în Brăila.

Austria și România. Subt acest titlu afăm în „Neue Freie Presse“ (21 l. c. n.) următoarele cu privire la încheierea convenției comerciale cu România:

„Negociările ce s'au purtat în Viena cu delegații români, sînt terminate și despre rezultatul lor foiaia semioficială („Wiener Abendpost“) publică următorul comunicat: „În privința negocierilor despre încheierea unei noue convențiuni comerciale cu România așdîm din parte competentă cele ce urmează: În prima ședință formală, ce a avut ieri loc cu delegații Austro-Ungariei și României, toate punctele principale, ce au importanță principală pentru în-

cheierea unei convențiuni noue, s'au discutat în general și s'au expus mai deaproape atît din partea austro-ungară cît și din cea română propozițiunile principale și pretensiunile reciproce. La nici unul din aceste puncte nu s'au ivit astfel de diferențe, care ar pune în cestiune continuarea negocierilor. Deci, cu privire la aceea, că negocierile de purtat în Viena au fost din capul locului expres mărinite la cestiunile principale, s'a luat hotărîrea: a declara aceste negocieri de încheiate și a purta negocierile mai departe în Bucuresci cu cea mai posibilă grăbire, și anume dacă s'ar pute în decursul săptămînei viitoare, spre care scop comisarii austro-ungari, designați pentru aceste negocieri se vor duce încă la începutul săptămînei viitoare la Bucuresci.“ Din această declarație se poate vedea, că după discuția principală, ce a avut loc aci în Viena, nu se opun cel puțin dinainte pedeci de neînvins încheiării unei convențiuni. Se înțelege prin aceasta numai puțin s'a cîștigat. Se tratează despre aceea, dacă amîndouă statele își vor face și în detalii și în cestiunile concrete acele concesiuni, care asigură renoirea convențiunii. Delegații României pare că au avut cu reprezentanții monarhiei consultări meritorii, deși „Wiener Abendpost“ vorbește numai de o ședință formală. Ce fel de principii s'au dezvoltat cu această ocaziune, nu ne este cunoscut. La toată înțemplarea trebuie să se va fi declarat din partea României, că preste tot există înclinarea de a continua politica comercială a convențiunilor. Dacă e permis a concluda după enunțatiunile de până acum publicistice ale presei din România, în acest cas e posibil că din partea delegaților României s'a pus în discuțiune și cestiunea vămii pe vite și bucate și că din partea delegaților monarhiei austro-ungare au primit în această privință asigurarea care e de natură a îndemna la intrarea în negocieri concrete. Negocierile prealabile sînt anunțate ca încheiate și în Bucuresci nu se vor continua, ci se vor începe din nou. În aceasta negreșit zace o concesiune făcută camerelor române, care au pretins necondiționat ca negocierile sēc se facă în România. În general, prelîngă toată învoirea principală, există slab prospect, că convențiunea va dobîndi învoirea până la sfîrșitul unei viitoare. Dacă aceasta e cu neputință, trebuie sēc se facă o prelîngire a convențiunii existente, deoarece ce la dincontră ar domni o stare neconvențională, care ar însemna răsboiu economic. Dacă Austria și România intruadevăr voiesc sēc încheie o convențiune nouă, atunci amîndouă statele ar trebui sēc facă sfîrșit nesigurității, în care se află industria și comerțul lor. Nici un Român și nici un Austriac, nu pot sēc facă un contract comercial, deoarece ce nime nu scie cum se vor desvolta lucrurile la 1 Iunie. Deja această împregiurare formează o păgubire însemnată economică, și dacă în fapt e adevărat că la toate punctele principale, care sînt de importanță principală pentru încheierea unei convențiuni, nu s'ar fi ivit astfel de diferențe, care ar pune la îndoielă continuarea negocierilor, în acest cas nu poate fi mare nici dificultatea de a ajunge la o înțelegere pentru prelîngirea pe o jumătate de an sau pe un an a convențiunii în vigoare. România nu aduce prin aceasta nici o jertfă, fiindcă tot nu-și poate pune în praxă generală tariful seu autonom, deoarece ce față cu Germania și alte state e legată încă pe timp mai lung prin convențiuni. Sēc sperăm că delegații nostri, cari vor merge la Bucuresci vor primi instrucțiuni, care vor dovedi bărbatilor de stat ai României, că monarhia nu se pune pe punctul de vedere imposibil de a exclude produsele agricole ale unei țeri, în care e depozitat pentru produsele sale industriale.“

Țarul la Livadia. „Vocea Convulsiului“ serie: Împăratul Rusiei ar fi decis a veni în Basarabia sęc treacă în inspecțiune trupele înșirate de-alungul frontierei. Prezența Țarului la confinile române ar ave de rezultat de a provoca o călătorie a M. S. Regelui la Chișineu, unde Suvranul nostru se va întâlni cu împăratul Alexandru. Naturalmente dl I. C. Brătianu va însoți pe M. S. Regele. Astfel s'ar explica renunțarea presidentului consiliului de a se duce la Livadia. Din incidentul acestei călătorii „Pesti Napló“ serie în un prim-articol: „Și ochii întregii Europe sînt aținți la hotărîrile dela Livadia. Ce voiesc Țarul? Va dovedi aci iubirea sa de pace — sperază diplomatii, se va împăca cu Alexandru, principele Bulgariei, de dragul alianței celor trei împărați, la cererea lui Francisc Iosif, la care tata principelui Bulgariei a fost sęc mijlocească întrepunerea lui prin mijlocirea lui Carol de Hohenzollern, a regelui României, pe care îl îndreptătesc meritele sale dela Plevna, ca sęc se adreseze Țarului pentru grație pe seamă prietînului seu Alexandru de Battenberg.“

Din actele sinodului protopresbiter al gr.-or. al Sibiului, ținut la 25 Faur și 11 Martie 1886.

(Urmare.)

Preaonorat Sinod protopresbiter al

Am onoare a prezenta preaonoratului Sinod protopresbiter următorul:

Raport anual

despre activitatea mea, ca protopresbiter în decursul anului 1885 și despre starea protopresbiteratului.

I. Administrația de birou.

Numărul exhibitelor, afară de licențele de căsătorie în decursul anului au fost 1548 (cu licențele: 211, ar fi 1759), prin urmare mai multe ca în 1884 cu 127.

Aceste exhibite întrucât n'au aparținut la registratura anului 1884, s'au grupat ca obiecte în 86 bisericesci, 117 scolare, 56 epitropesci, 59 matrimoniale și 1 mixte.

Cu 31 Decemvrie toate aceste eribite au fost rezolvate.

Ca acte finalizate în 31 Decemvrie s'au aflat depuse la arhiv după registratură 136 bisericesci, 206 scolare, 57 epitropesci și 137 matrimoniale, toate induse în protocolul arhivului, care servesc totodată și ca inventar al actelor finalizate.

II. Partea bisericească.

1. Statul preotesc în decursul acestui an a crescut cu 1 paroh (în Reșinar) și 1 ierodiacon (în Boița); a scăzut cu 2 parochi, repașd parochii bētrān și neputincios Marcu Popoviciu din Boița, și repășind dela administratura parochiei Sibiu-cetate preonoratul dn asesor consistorial Zaharia Boiu. În întreg protopresbiteratul sînt deci astăzi 33 parochi, 3 admistratori parochiali, 2 capelani și 1 ierodiacon afară de clerul înalt din gremiul consistorial și dela seminarul andreian.

Lîngă cele 29 parochii matere și 3 filii s'au mai adaus în decursul anului 2 filii noue, pfovenite din treceri religioare, anume Moardeș la matra Săldor și Noul-săsesc la matra Roșia. Prin urmare protopresbiteratul cuprinde astăzi 29 parochii matere și 5 filii.

2. În anul trecut am prezentat preaonoratului Sinod un conspect despre dotațiunea preoții tractuale, care a pus în îngrijire pe preaonoratul Sinod protopresbiter al.

Cred, că este numai o necesitate logică, ca astăzi față cu acel conspect sęc prezentez preaonoratului Sinod un conspect despre cualificațiunea preoții tractuale. Căci dotațiunea și cualificațiunea formală a preoților trebuie sęc stee, precum și stă în strînsă legătură condiționându-se una pe cealaltă.

Din conspectul, ce prezentez sub ./. se vede, că 4 preoți tractuali au studiat numai scoale sătesci din vechime, 8 abia au studiat ceva în clasele elementare; jumătate din numărul întreg n'au terminat gimnasiul inferior, și abia 5 sînt cari au terminat gimnasiul cu examen de maturitate și numai 1 care are și studii academice.

Unul din preoți n'are nici o pregătire teologică; 12 au studiat așanumitul „kurs de 6 luni“ înainte de 1849, 1 cursul de un an, 9 cursul de 2 ani (dela 1854/5—1864/5), unul cursul extraordinar, ear' unul seminarul din Bucuresci; abia a treia parte sînt cari au făcut studii teologice de câte 3 ani.

Partea cea mai mare din preoți sînt oameni vechi, trecuți de 50 ani; 15 din ei sînt preste 60 ani. După anii de serviciu: 6 preoți servesc de preste 40 ani, 10 de 30—40 ani, 6 între 20 și 30 ani.

Prelîngă cualificațiunea și dotațiunea arătată în conspectul acesta nu se poate aștepta lucruri mari dela preoții nostri, cu deosebire nu în cele formale și scripturistice. Aceea ce au priceput și au putut, partea preumpenitare a făcut și face: s'a îngrijit și se îngrijesc, prelîngă toată miseria, cu care se luptă, ca sęc deee crescere cuvințioasă fiilor lor, contribuind în mod însemnat la înmulțirea inteligenței noastre, după-cum se vede specificat în conspectul din cestiune. După acest conspect 42 fii ai acestor preoți au cercetat gimnasiul, din cari o parte după terminarea studiilor gimnasiale mergînd la academii au ocupat și ocupă pozițiuni onorifice în societate. 14 fii de preoți din acest tract sînt acum la studii.

Această împregiurare este dovadă, că preoții tractuale nu-i lipsesc rîna pentru cultura fiilor ei, precum nu-i lipsesc nici pentru cultura proprie. Durere numai, că aceste rîne pentru propria cultură, exprimată în dorința de a se întruni în reuniune, nici până astăzi nu 'i-s'a deschis calea. Nu se poate sci, din ce motive Preaveneratul Consistor archidiececan nici până astăzi n'a rezolvit nimic în afacerea reuniunii preotesci, carea după cea mai bună convingere a preoțiilor ar fi menită sęc procure acestei preoții înlesniri considerabile în administrațiune și preste tot în împlinirea cu succes a datorințelor preotesci.

Cât 'mi-a stat în puteri 'mi-am dat silința folosind ocaziunea binevenită sęc îmbunătătesc dotațiunea preoților. În două comune bisericesci 'mi-a succedat aceasta în decursul anului, anume: în Cornățel și Rîu-Sadului, ridicînd dotațiunea preotescă, în cea dintăiu dela 130 fl. 90 cr. la 401 fl. 20 cr., în a doua dela 124 fl. la 363 fl. 92 cr.

Cred că numai sęc am spriginul binevoitor al inteligenței atît din centru cît și din comunele singuritate îmi va succeda, ca cu timpul în toate comunele bisericesci sęc introduc o dotațiune mai bună, spre a pute ave și preoți mai cualificați după-cum recere timpul de față, dignitatea cinului preotesc și pozițiunea protopresbiteratului.

3. După rapoartele oficiale sosite din singuraticile parochii, în anul 1885 s'au născut 1036, au murit 778, prin urmare cu 258 mai mulți născuți decăt morți.

Dela alte biserici au trecut la biserica noastră 32, dela biserica noastră la alte biserici 31.

În întreg protopresbiteratul sînt 26,790 suflete (13,258 bărbați, 13,532 femei — cu 274 mai multe femei decăt bărbați.) Anul 1885 arată deci un crescēmēt al populațiunii tractuale cu 294. Acest crescēmēt provine din plusul nascerilor de 258 și din imigrațiune în Sibiu-cetate.

Din această populațiune sciu cetii și serie 6202 bărbați și 4569 femei, la oaltă 10.771.

S'au încheiat 213 căsătorii, cu 9 mai multe ca în anul premers.

Procese matrimoniale s'au incaminat 7, din cari unul s'a cassat din oficiu, unul s'a sistat de înșeși părțile, ear' celelalte 5 s'au decise cu divorț.

Acest decrescēmēt al proceselor divorțiale, dacă n'ar fi sęc se atribue sārăciei, ce apasă populațiunea ar fi o dovadă de înaintare spre bine în moralitate.

În o măsură mai mică s'au redus concubinatele. Precând în anii trecuți preste 200 părechii trăiau în concubinatie, astăzi se arată 121.

Copii ilegitiimi în anul 1885 s'au născut preste tot 74. Zadarnică îmi va fi sirguința de a stîrpi cu deservire concubinatele și a împedea nascerea copiilor ilegitiimi, cātă vreme organele statului nu-mi dau ajutor și cātă vreme 'mi-se refușă ajutorul cel mai puternic ce-l pot ave: ocaziunea de a mēc consulta cu preoțiunea tractuală în reuniune asupra mijloacelor ce s'ar pute aplica spre susținerea moralității.

Mēc sînt dator a constata la acest loc, că datele statistice afară de nasceri, căsătorii și morți ofer puțină garanță de exactitate. Aceasta provine din mancitatea blanchetelor oficiale, cari ar fi timpul suprem sęc se reformeze. Observ, că în acest înțeles eu am făcut propunere pozitivă, cu proiect de blanchete noue, dar' de aproape 2 ani Preaveneratul Consistor n'a rezolvat nimic în cauză.

III. Partea scolară.		1. Copii obligați a frecuenta scoala în decursul anului 1884/5	
au fost:	la oaltă	au fost:	la oaltă
dela 6—12 ani: 1502 copii, 1457 copile, la oaltă 2369, față cu a. 1883/4: un + 117 copii, 34 copile = + 151	151	dela 6—12 ani: 1502 copii, 1457 copile, la oaltă 2369, față cu a. 1883/4: un + 117 copii, 34 copile = + 151	151
„ 13—15 „ 466 „ „ 942, „ „ 38 „ 10 „ 48	48	„ 13—15 „ 466 „ „ 942, „ „ 38 „ 10 „ 48	48
„ la oaltă: 1968 copii, 1933 copile, la oaltă 3901, față cu a. 1883/4: un + 79 copii, 24 copile = + 103	103	„ la oaltă: 1968 copii, 1933 copile, la oaltă 3901, față cu a. 1883/4: un + 79 copii, 24 copile = + 103	103
așadără un plus față cu anul 1883/4 de 79 băieți, 24 fetițe = 103.		așadără un plus față cu anul 1883/4 de 79 băieți, 24 fetițe = 103.	
Din acestia au frecuentat scoala:		Din acestia au frecuentat scoala:	
dela 6—12 ani: 1162 băieți, 1021 fetițe, la oaltă 2183, + 113 băieți, + 35 fetițe = 148 față cu a. 1883/4	148	dela 6—12 ani: 1162 băieți, 1021 fetițe, la oaltă 2183, + 113 băieți, + 35 fetițe = 148 față cu a. 1883/4	148
„ 13—15 „ 167 „ „ 370: — 2 „ 53 „ 51 „	51	„ 13—15 „ 167 „ „ 370: — 2 „ 53 „ 51 „	51
„ Suma: 1329 băieți, 1224 fetițe, la oaltă 2553, + 171 băieți, + 88 fetițe = 199 față cu a. 1883/4	199	„ Suma: 1329 băieți, 1224 fetițe, la oaltă 2553, + 171 băieți, + 88 fetițe = 199 față cu a. 1883/4	199
Prin urmare în decursul anului n'au frecventat scoala:		Prin urmare în decursul anului n'au frecventat scoala:	
dela 6—12 ani: 340 băieți, 436 fetițe, la oaltă 776.	776	dela 6—12 ani: 340 băieți, 436 fetițe, la oaltă 776.	776
„ 13—15 „ 299 „ 273 „	273	„ 13—15 „ 299 „ 273 „	273
„ Suma: 639 băieți, 709 fetițe, la oaltă 1348.	1348	„ Suma: 639 băieți, 709 fetițe, la oaltă 1348.	1348

În decursul anului 1884/5 deși numărul celor obligați a frecuenta scoala a crescut cu 103, totuși numărul celor ce n'au frecventat, a scăzut cu 32 băieți, 64 fetițe, la oaltă cu 96.

Instruirea acestor elevi a fost încredințată unui corp didactic de 42 învățatori, cari au fost remunerați cu minimul de 60 fl. (Nucet) și maximul 510 fl. (Reșinari); în total susținerea corpului didactic din acest tract se urcă la suma de 11.666 fl. v. a.

Și în acest an salariile învățătoresci s'au mai îmbunătățit, deși nu cu o sumă ca în anul premers, anume:

În Nucet dela 60 fl. s'a ridicat la 150 fl., un + 90 fl., „ Slimnic dela 66 fl. s'a ridicat la 150 fl. un + 84 fl., „ Talmăcel dela 350 fl. s'a ridicat la 500 fl. un + 150 fl., la oaltă s'au urcat salariile cu 324 fl., care sumă adausă la cea din anul trecut, arată că în decursul acestor doi ani din urmă salariile învățătoresci s'au îmbunătățit în acest protopresbiterat cu suma de 3044 fl. v. a.

Resultatul ce am ajuns prin această încordare de puteri spre jertfă pentru susținerea scoalelor ne va silii oare-cum ca timp mai îndelungat sęc rămănem prelîngă salariile actuale, neputînd conta decăt la prea modeste sporiri.

2. În proporțiune cu ameliorarea dotațiunii învățătorilor stă ameliorarea învățământului.

Sînt fericit a constata că atît îmbunătățirea salariilor învățătoresci cît și modalitatea introdusă în anul 1884 la facerea examenelor anuale a îndemnat pe cei mai mulți învățatori sęc-și deee îndoite silințe în instruirea elevilor.

Resultatul examenelor, pus în comparare cu cel din 1884, cu puțin excepțiuni a fost multumitor, dovedind un însemnat progres. Amin-tese cu laudă la acest loc pe învățatorul dirigent din Boița Nicolae Borzea, corpul învățătoresc din Poplaca și Reșinar și învățatorul din Sibiu Toma Joandrea.

Fie această distincțiune un îndemn pentru cei mai puțin sirguincioși, spre a-i împintena la studiu pentru cualificațiunea lor propriă și conscientiositate în împlinirea frumoasei lor chiamări. (Va urma.)

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Atena, 23 Aprilie n. Între anteposturile grecesci și turcesci dela Tirnova s'au schimbat focuri de pușcă. Afacerea se pare a fi neînsemnată.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Cornel Pop Păcurar.**

Avis foarte important pentru On. Public, pentru sezonul de primăvară și vară!

Am onoarea a anunța prin aceasta, că în urma cursului general miserabil al neguțătoriei am luat pentru jumătate prețul mai multe depozite foarte mari de mărfuri de o producție foarte solidă pe jumătate prețul producției și în urma acestora eu singur sunt în stare a da aceste cantități mari de marfă și anume:

Lână veritabilă de Brunn. Materii veritabile de haine pentru domni.

12.000 bucăți de calitate bună à fl. 3.50
500 " " prima calitat. " " 4.50
10.000 " " calitate foarte bună " " 6.50 } **costum pentru domni**

Materia e pentru cabat, pantaloni, giletă deplin deajuns, chiar și pentru bărbatul cel mai compact, calitate de nestrictat, în toate colorile, negru, brun, verde, vinet, sur închis și luminos, acomodată pentru fiecare cavalier, potrivită și pentru jachete de doamne și pentru mantale de ploaie, menciocof, pardesiuri, cari din urmă se capătă pentru un pardesiu în prima calitate à fl. 2.80, în calitate superioară à fl. 4.10.

Materii veritabile de Brunn Kamgarn pentru costume de domni, lână curată de oiă, în monstrele cele mai moderne, în toate colorile, cea mai bună calitate, dau eu numai à fl. 8.65. Aceste materii foarte elegante au costat mai înainte chiar și în fabrică mai mult, deajuns pentru cabat, pantaloni, giletă, pentru ori-care statură.

P. T. Public poate va întreba: ce fel de calitate se poate căpăta pentru acest preț de batjocură ieftin? Astfel îmi iau voiă a-l ruga pe fiecare în propriul lui interes, ca să se convingă, că umilitul meu anunț se bazează pe curatul adevăr. Declar deci în public fiecărui, că-i voiu retrimite banii îndată-ce nu e acomodată marfa primită. Se poate deci comanda de tot liniștit fără îngrijire, deoarece, după-cum s'a dis marfa ce nu convine, se va retrimite și banii se reîntoarnă. Expedarea se face per cassa sau cu rambursă. Numeroase scrisori mulțumitoare de comande repetite zac pentru P. T. Public în biroul meu spre plăcută vedere. N. B. De anunțurile fără publicarea numelui se advertisează.

Adresa: [269] 1-6

Universal-Export-Bureau S. Löw,
Viena, II. II Grosse Schiffgasse Nr. 3/B.

Cursul pieței din Sibiu.

din 23 Aprilie st. n. 1886.

Hârtie-monetă română	Cump. 8.65	vând. 8.70
Lire turcesci	" 11.20	" 11.25
Imperiali	" 10.20	" 10.25
Ruble rusești	" 1.20	" 1.21

Bursa de Budapesta

din 22 Aprilie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6%	102.50
" " " 4%	94.40
" " hârtie " 5%	152.—
Împrumutul căilor ferate ung.	152.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	100.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	117.—
Bonuri rurale ung.	104.75
" " " cu cl. de sortare	104.75
" " " bănățene-timișene	105.—
" " " cu cl. de sortare	104.75
" " " transilvane	104.75
" " " croato-slavone	104.25
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.—
Împrumut cu premiu ung.	118.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	124.25
Renta de hârtie austriacă	84.50
" " argint austriacă	84.75
" " aur austriacă	114.—
Losurile austr. din 1860	138.50
Acțiunile băncii austro-ungare	877.—
" " de credit ung.	290.50
" " " austr.	286.50
Argintul	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	101.—
Galbeni împărătești	5.91
Napoleon-d'ori.	10.02
Mărci 100 imp. germane	61.80
Londra 10 Livres sterlingi	126.25

Bursa de Viena

din 22 Aprilie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6%	102.70
" " " 4%	94.35
" " hârtie " 5%	152.25
Împrumutul căilor ferate ung.	152.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	100.20
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	117.25
Bonuri rurale ung.	104.50
" " " cu cl. de sortare	104.50
" " " bănățene-timișene	104.50
" " " cu cl. de sortare	104.50
" " " transilvane	104.75
" " " croato-slavone	104.50
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.15
Împrumut cu premiu ung.	119.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	124.30
Rentă de hârtie austriacă	84.75
" " argint austriacă	84.85
" " aur austriacă	114.10
Losuri austr. din 1860	138.50
Acțiunile băncii austro-ungare	875.—
" " de credit ung.	291.—
" " " austr.	287.—
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.94
Napoleon-d'ori.	10.03 1/2
Mărci 100 imp. germane	61.85
Londra 10 Livres sterlingi	126.30

Bursa de București.

Cota oficială dela 21 Aprilie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump. 96 1/4	vând. 97 3/4
" Fur. conv. (6%)	" 86.—	" 86 1/2
Act. de asig. Dacia-Rom.	" 266.—	" 267 1/2
Banca națională a României	" 1085.—	" 1183.—
Împr. oraș. București	" 31.—	" 33.—
Act. de asig. Naționala	" —	" —
Credit mob. rom.	" —	" —
Scrisuri fonciare urbane (5%)	" 82 1/2	" 83 1/2
Schimb 4 luni	" —	" 34.—
Societ. const.	" 187 1/2	" 230 1/2
Aur	" 14.—	" 14 1/2

„FURNICA“ cassă de economii societate pe acții în Făgăraș.

Bilanțul cu 31 Decemvrie 1885.

Active:			Passive:		
	fl.	cr.		fl.	cr.
Casa în număr	6.414	44	Capital de acțiuni	30.000	—
Cambie	53.136	91	Depuneri pentru fructificare	44.456	43
Împrumuturi:			Interese anticipate pro 1886	1.092	65
Pe ipotecă	11.172.60		Fondul de rezervă	148	94
Pe obligațiuni cu cavenți	19.371.20	30.543	Dividende neridicate	105	—
Spese de fondare	815.92		Diverse conturi creditoare	12.061	91
După amortisare de	203.98	611	Profit curat	3.403	56
Mobilier	398.08				
După amortisare de	39.81	358			
Diverse conturi debitoare		213			
	91.278	49		91.278	49

Făgăraș, în 31 Decemvrie 1885.

Direcțiunea:

Alexandru Micu m. p.,
președinte.

Duvlea Ilariu m. p.,
membru al direcțiunii.

Demetrie Chișierean m. p.,
membru al direcțiunii.

Iuliu Dan m. p.,
membru al direcțiunii.

Subsemnatul comitet examinând contul prezent și confruntându-l cu cărțile principale și auxiliare ale societății ținute în bună regulă, l'am aflat în consonanță cu aceleași și exact.

Făgăraș, în 12 Aprilie 1886.

Comitetul de supraveghiere:

Ioan Turcu m. p.

Ioan Popp m. p.

Nicolau Chiornița m. p.

Onorabilă adunare generală!

Subsemnatul comitet de supraveghiere examinând conform §. 43 din statute contul profitului și perderilor, precum și bilanțul casei de economii „Furnica“ societate pe acțiuni în Făgăraș pentru anul 1885 a aflat toate pozițiile în deplină consonanță cu registrele respective purtate cu toată exactitatea.

Ne luăm dar' voia a Vă propune a aproba calculul anual pro 1885 și a da direcțiunii absolutului.

În privința împărțirii profitului curat suntem de acord cu propunerea direcțiunii de a se împărți conform §. 46 din statute în modul următor:

Din profitul curat de	3413 fl. 56 cr.
5% dividendă după capitalul de 30.000 fl.	1500 — „
	1913 „ 56 „
5% fondului de rezervă	170 fl. 67 cr.
7% tantiemă pentru direcțiune	238 „ 94 „
2% tantiemă pentru oficiali	68 „ 27 „
Ea' din restul de	1435 „ 68 „
4% supra-dividendă	1200 „ — „
	Rămâne 235 „ 68 „
Din care fondului de rezervă se se adauge	117 „ 84 „
Ea' din restul de	117 „ 84 „
Să se treacă în contul profitului anului 1886.	

Făgăraș, în 12 Aprilie 1886.

Comitetul de supraveghiere:

Ioan Turcu m. p.

Ioan Popp m. p.

Nicolau Chiornița m. p.

„Ardeleana“

institut de credit și de economii, societate pe acții
în Orăștie (Szászváros)

face următoarele operațiuni:

- acordă împrumuturi pe cambii,
- „ „ „ hipotecă,
- „ „ „ efecte,
- „ „ „ obligațiuni cu cavenți.

Primesce depuneri de bani spre fructificare dela 1 Ianuarie 1886 st. n. prelângă denunțare cu 6% și fără denunțare, replăti-bile îndată la cerere cu 5% interese la an; plătind totdeauna institutul întreaga contribuțiune dela interese.

Depunerile trimise prin postă, prelângă comunicarea adresei deponentului, se resolvă totdeauna cu rentoarcerea postei; asemenea se pot efectui prin postă denunțări și ridicări de capitale.

Orăștie, în Decemvrie 1885.

Direcțiunea.

[224] 9-12